

Maahanmuuttajat suomalaisen yrittäjyyden lisäarvona

23.9.2010

Kemi, Digipolis

Jari Rinne

Lapin yliopisto

MAAHANMUUTTO

INTERNATIONAL MIGRATION OUTLOOK: SOPEMI 2010 © OECD 2010

Vuonna 2008 yhteensä 29 100, kasvu 12% vuoteen 2007.

Suurimmat lähtömaat: Latvia, Venäjä, Kiina, Ruotsi, Intia, Somalia, Puola, Thaimaa ja Irak.

Vuonna 2008 143 300 ulkomaalaista asui pysyvästi Suomessa, 2,7% koko väestöstä – arviolta 70 000 kuului työvoimaan,

2008 Suomessa asui 5,3 miljoonaa ihmistä.

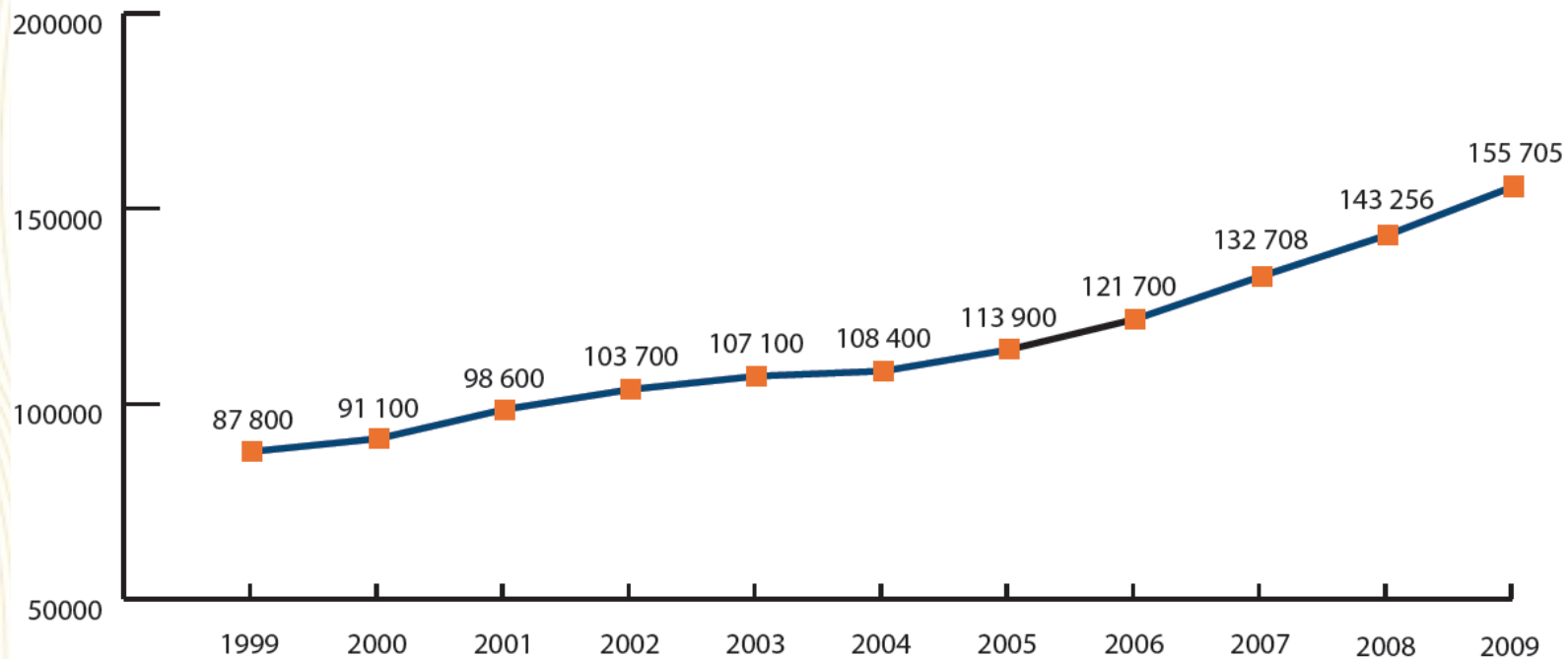
Väestön ikääntyminen: 2000 15% => 2025 25% => 2050 28%

Nopeampaa kuin keskimäärin OECD maissa.

Suomi yksi etnisesti yhdenmukaisimpia maita OECD:ssä.

Ulkomaalaistaustaisten osuus työvoimasta n. 3%, joista suurin osalta Venäjältä tai Ruotsista.

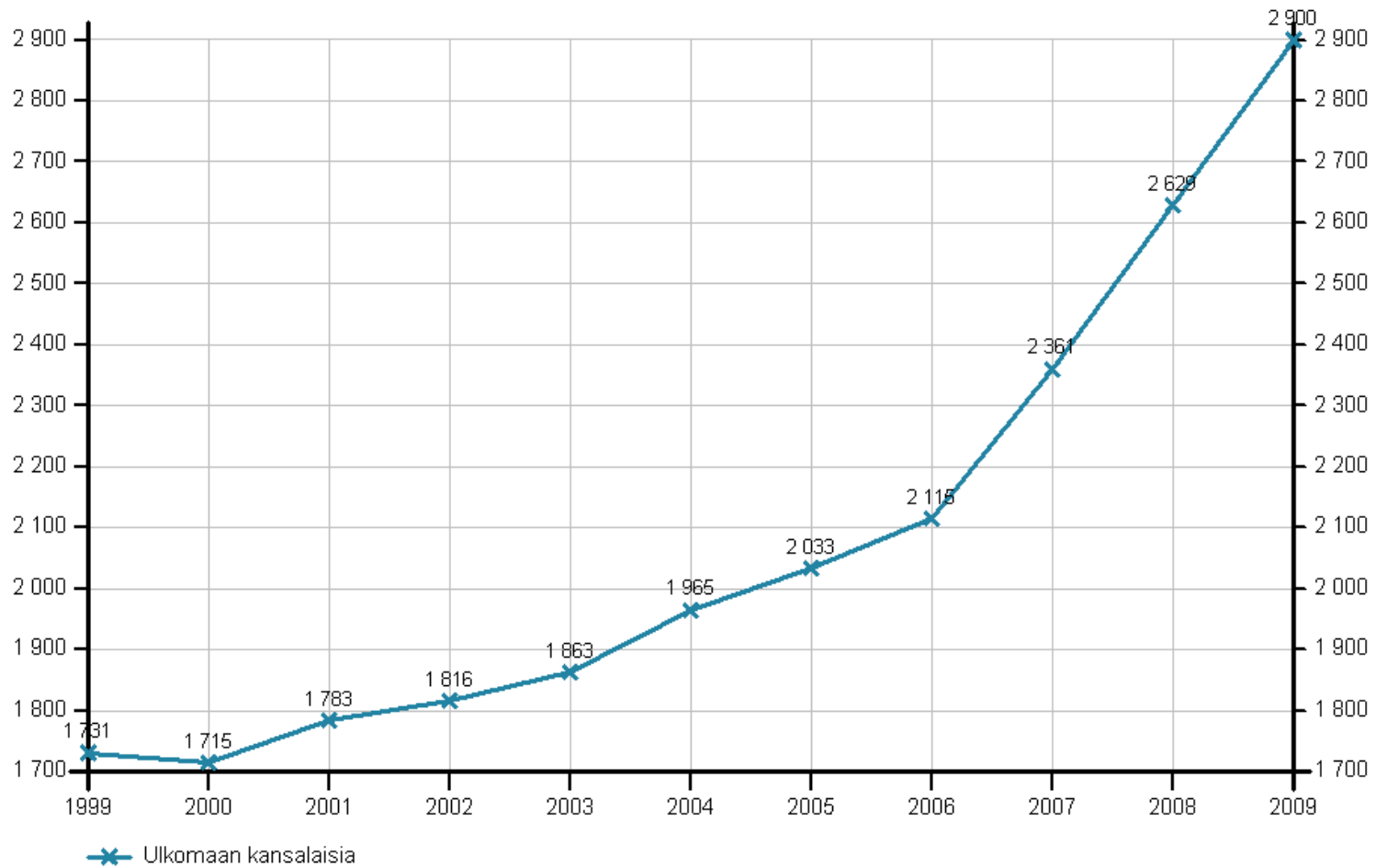
Ulkomaalaisten määrä 1999-2009

Luku kuvaa Suomessa vakituisesti asuvia ulkomaalaisia. Se ei sisällä Suomen kansalaisuuden saaneita, eikä myöskään turvapaikanhakijoita.

Lähde: Tilastokeskus

Ulkomaalaisten määrä Lapissa 1999-2009

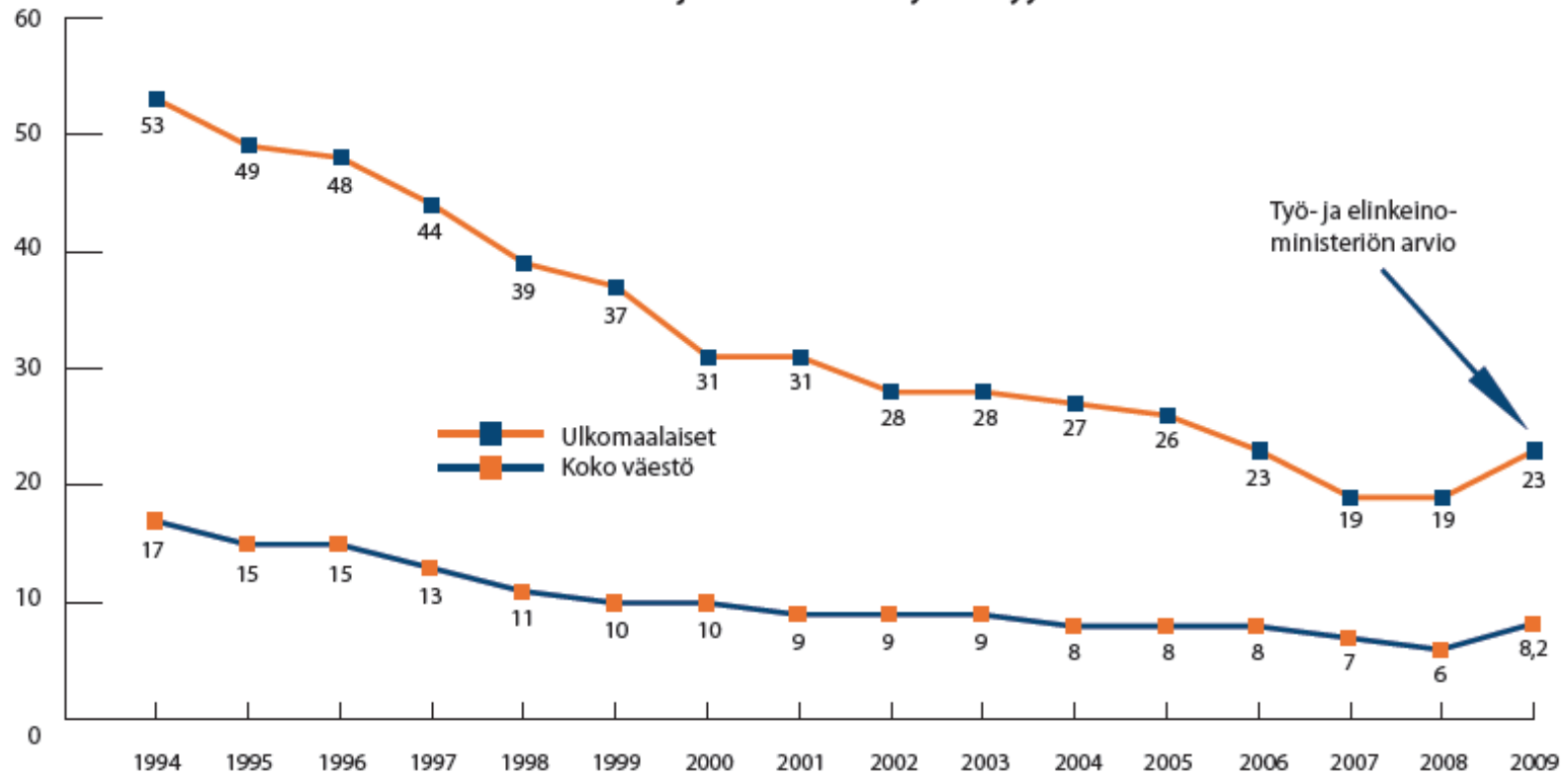

Tilastokeskus / Tilastokeskus

Suurimmat kansalaisuusryhmät Lapissa 31.12.2009

Ruotsi	550
Venäjä	451
Myanmar	233
Viro	117
Somalia	114
Saksa	113
Irak	110
Thaimaa	106
Kiina	98
Afganistan	70
Turkki	64
Iran	62
Britannia	57

Ulkomaalaisten ja koko väestön työttömyysasteet

Lähde: Tilastokeskus, Työ- ja elinkeinoministeriö

Tilastokeskus julkaisee tiedon vuoden 2009 työttömyysasteesta vuonna 2011.

Ulkomaalaiset työnhakijat Lapin TE-toimistoissa 30.6.2010

TE-toimisto	Työnhakijat	Työttömät	Tilanne 30.6.2009
Rovaniemi	384	185	376/213
Meri-Lappi	360	233	317/223
Pohjois-Lappi	39	14	38/17
Tunturi-Lappi	47	21	47/25
Itä-Lappi	39	21	34/13
Tornionlaakso	20	10	22/10
yhteensä	889	484	835/501

Ulkomaalaiset työnhakijat Lapin TE-toimistoissa 30.6.2010

Lapin ulkomaalaiset työnhakijat 30.6.2010 - suurimmat kansalaisuusryhmät	
Venäjä	186
Myanmar	116
Irak	99
Ruotsi	64
Somalia	60
Thaimaa	41
Iran	33
Viro	26
Afganistan	21

Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat **koulutuksen** mukaan
Lapin TE-toimistoissa 3.8.2010

Koulutusaste	lkm	%	Kaikki työttömät %
Perusaste	98	20,2 %	34,0 %
Keskiaste	132	27,2 %	47,0 %
- josta ylioppilaita	16		
Alin korkea-aste	18	3,7 %	7,2 %
Alempi korkeakoulutaste	34	7,0 %	5,4 %
Ylempi korkeakouluaste	21	4,3 %	3,1 %
Koulutusaste tuntematon	183	37,7 %	3,4 %
Yhteensä	486	100,0 %	100,0 %

Lähde: Boxi-ajo 3.8.2010, Työnvälitystilasto Taulu TK23B

Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat Lapin TE-toimistoissa 3.8.2010 ammattiryhmittäin	Ikä	%	Kaikki työttömät %
Tieteellinen, tekninen, taiteellinen ja humanistinen työ	50	10,3 %	9,7 %
Terveystieteiden ja sosiaali- ja terveysalan työ	33	6,8 %	9,4 %
Hallinto- ja toimisto-, matkailu- ja IT-alan työ	40	8,2 %	10,6 %
Kaupallinen työ	30	6,2 %	5,4 %
Maa- ja metsätaloustyö, kalastusala	21	4,3 %	4,9 %
Kuljetus ja liikenne	14	2,9 %	3,6 %
Rakennus- ja kaivosala	18	3,7 %	10,1 %
Teollinen työ	48	9,9 %	18,8 %
Palvelutyö	42	8,6 %	13,6 %
Muualla luokittelematon työ	190	39,1 %	13,9 %
Yhteensä	486	100,0 %	100,0 %

Lähde: Boxi-ajo 3.8.2010, Työnvälitystilasto Taulu TK26

KULTTUURIEROT LUOVAT UUTTA (LIIKE)TOIMINTAA ESIMERKKINÄ ESPOON ASUMINEN

Espoon monikulttuurisuusohjelma

Maahanmuuttajien asuminen ja Espoon aluekehitys

Suurien perheiden vuokra-asunnoista on pulaa.

Maahanmuuttajien huomioiminen kaavoitusprosessin alussa laadittavissa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa.

- Kaavoituksessa yhteisöllisyyttä ja monikulttuurisuutta tukevia ratkaisuja sekä rakennus- että korttelitasolla (yhteistilat, pihapiirin käytettävyys eri toiminnoille).
- Eri kulttuurien tarpeet voisi huomioida kaupunkitilan tuottamisessa sekä tilojen julkisuuden (julkinen, puolijulkinen, yksityinen) että käyttömahdollisuuksien näkökulmasta (kokoontuminen, turvallisuus).
- kaavamääräyksin, rakentamistapaohjein ja muilla keinoin huomioidaan

rakennussuunnittelussa maahanmuuttajien asumisen käytäntöjä ja -tarpeita (perheiden koko ja laajennettu perhemalli, vierasmajoitustarpeet, uskonnon harjoittaminen ja tätä koskevat sosiaaliset käytännöt, intimiteteetti jne.).

Espoon monikulttuurisuusohjelma

Alueiden asukkaat ja järjestöt tarvitsevat matalan kynnyksen julkisia tiloja käyttöönsä. Olemassa olevia tiloja, kuten kouluja, pitää pystyä hyödyntämään aiempaa paremmin.

- Uusien julkisten rakennusten ja tilojen kuten koulujen suunnittelussa on huomioitava maahanmuuttajien tarpeet (esim. enemmän pienryhmätiloja, puku- ja pesutilojen suunnittelu).

Espoon monikulttuurisuusohjelma

Asumista koskevia tutkimustarpeita

- Minkälaisia asumispreferenssejä eri maahanmuuttajien ryhmillä on (ekologisen koerakentamisen rinnalle maahanmuuttajille suunnattua koerakentamista?)
- Maahanmuuttajien asunnottomuus.
- Maahanmuuttoa ja maahanmuuttajia koskevan tutkimustiedon hyödyntäminen kaupunkisuunnittelun ja asumispalvelujen tuottamisen tukena.
- Maahanmuuttajien sijoittumista, muuton motiiveja ja taustoja ja asumispreferenssejä koskevaa tutkimustietoa. Monikulttuurisuuden huomioimiseksi kaavoituksessa.

Espoon monikulttuurisuusohjelma

- Paikallisen rakennus- ja sen liitännäisteollisuuden liiketoimintamahdollisuudet.
 - Paikallinen rakentaminen
 - Vienti
 - ...

Pirkanmaa

Esimerkki alueen tahtotilasta.

- pirkanmaan maahanmuuttopoliittinen ohjelma
 - Uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

(MUUTTO)LIIKE LUO (LIIKE)LIIKETOIMINTAA.

ESIMERKKINÄ MEAPLE LEAF FOODS

KEMI-TORNIO ALUEEN MAAHANMUUTTAJAVÄESTÖN AKTIIVINEN TYÖLLISTYMINEN

- KOLMIKANTAAN LIITTYVÄT TOIMEKSIANNOT
- YRITYSKÄYNNIT
- TOIMINTATUTKIMUS

KEMI-TORNIO ALUEEN MAAHANMUUTTAJAVÄESTÖN AKTIIVINEN TYÖLLISTYMINEN

Kemi-Tornio alue

- Maahanmuutto itsessään luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia (vastaanottokeskus, kotouttaminen).
- Monikulttuurisuus vielä täysimääräisesti hyödyntämättä.
- Ruotsin raja – Venäjän turismi.
- matkailuun liittyvät kausityöt.
- suurteollisuuden ja alueen satamien investoinnit.